

PROF. OSWALD RUBBRECHT

L. H. LOEB

Dr. J. de Regt, emeritus-hoogleraar in de anatomie aan de diergeneeskundige faculteit van de Gentse Hogeschool, leende mij het Vlaamse boekwerk „Anderhalve eeuw Biologie aan de Rijksuniversiteit te Gent”, geschreven door Paul van Oye met medewerking van Mevrouw B. Moerman-De Meyer.

Dank zij hem werd mijn aandacht weer eens gevestigd op een man, die jaren geleden een grote naam had onder de collega's zowel in België als in Nederland.

Die man was Professor Oswald Rubbrecht (1872-1941). Gaarne laat ik nu volgen wat in bovengenoemd boekwerk (verschenen in de reeks: Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België) over hem wordt gemeld.

„Een professor, die in verband met de biologie meestal niet genoemd wordt en toch zeer veel verdienste in dit opzicht heeft, is Oswald Rubbrecht. Alhoewel professor in de tandheelkunde, moet hij in een overzicht der biologische wetenschappen aan de Universiteit van Gent vermeld worden.

Te midden van een drukke stomatologische praktijk heeft Rubbrecht toch een zeer speciaal biologisch onderwerp lange tijd voor ogen gehad, en er steeds over nagedacht, n.l. de erfelijkheid van kaak- en tandanomalieën bij de mens.

Rubbrecht was een tandarts te Brugge, hij was van hui- ze uit niet onvermogen en had daarbij een schitterende praktijk. Dat alles liet hem toe te verwezenlijken wat voor velen onmogelijk zou zijn geweest.

Oswald Rubbrecht was een van de meest vooraanstaande professoren van de Gentse Universiteit. Hij werd geboren te Roesbrugge-Haringe op 14 augustus 1872 en overleed te Gent op 23 december 1941. Hij was de oudste zoon van een notaris die zich door zelfstudie van gemeentebediende tot notaris had opgewerkt.

Onder impuls van zijn moeder begon hij de geneeskunde te studeren te Luik en was er de leerling-assistent van Prof. Edw. Van Beneden. Na zijn eerste doctoraat in de geneeskunde vertrok hij naar Genève om er tandheelkunde te studeren. In 1896 behaalde hij er de titel van médecin-chirurgien dentiste, ging nog een korte tijd naar Londen bij Cunningham en kwam dan naar België terug. Hij deed een examen voor de provinciale geneeskundige commissie van West-Vlaanderen teneinde de tandheelkunde te mogen uitoefenen.

Maar voor O. Rubbrecht evenals voor zijn broer Rafaël, die oogarts was te Brugge, mocht niets half afgedaan blijven, en hij had een eerste doctoraat in de geneeskunde gedaan dus... ging hij naar Zürich waar hij gedurende twee jaar verder de geneeskunde studeerde en kwam terug om voor de middenjury te Brussel zijn doctoraat in de genees-, heel- en verloskunde te doen, wat dan ook met succes gebeurde.

Oswald Rubbrecht vestigde zich nu als dokter tandarts te Brugge, waar hij weldra een schitterende cliënteel ver-

wierf. Voor Rubbrecht was er echter meer en ander werk dat moest gebeuren, dan het verzorgen van zijn patiënten.

Zijn rol in de aangelegenheden betreffende de tandheelkunde was zeer groot, maar daarvoor zij verwezen naar de Liber Memorialis van de Gentse Universiteit, deel II, 1960, waar Dr. R. De Wilde, professor in de tandheelkunde, de grote verdiensten van O. Rubbrecht als tandheelkundige schetst.

Wat voor ons van belang is, is het werk van Rubbrecht op het gebied der erfelijkheid.

R. De Wilde zegt van hem als professor: „In de 20e eeuw zal Oswald Rubbrecht voorkomen als een van de voortreffelijkste leden van onze Alma Mater. Als professor blijft hij de onvergetelijke meester, die zijn studenten heeft gevormd, gewetensvol en zo volmaakt mogelijk. De Belgische tandheelkunde heeft aan hem haar academisch statuut en beroepsorganisatie te danken.”

Hij stierf te Gent op 23 december 1941 op het ogenblik dat hij bijna recht had op het emeritaat.

Een achttal publikaties van zijn hand behandelen onderwerpen in verband met de erfelijkheid van kaak- en tandafwijkingen.

Ze zijn allemaal de vrucht van eigen studies en grondig nazicht der bronnen. Enkele en wel deze groep waardoor de aandacht der erfelijkheids-specialisten op het werk van Rubbrecht in dit opzicht gevestigd werd, steunen zich op de studie van schilderijen uit vroegere eeuwen. Ze zouden zeker nooit tot stand zijn gekomen indien Rubbrecht zich niet gemakkelijk de nodige reizen, verplaatsingen, fotografische opnamen van kunstwerken door specialisten had kunnen veroorloven, maar ook het Brugs milieu met zijn grote rijkdom aan oude schilderijen heeft hier een bijzonder gunstige invloed gehad. Het voorbereidende werk, de nodige reizen, de hulp van vreemden dat alles vertegenwoordigt in voorkomend geval zoveel werk dat alleen iemand die financieel onafhankelijk was en tevens over een taaie en onverzettelijke wil beschikte het tot een goed einde kon brengen.

In 1908 verscheen een eerste studie „Charles le Téméraire était-il prognathe?” „Un portrait de ce duc sur un Memlinck authentique”, trok zijn aandacht en was het uitgangspunt van een hele reeks studiën in die richting. Het werk van Rubbrecht op het gebied der erfelijkheid verdient zonder enige twijfel eens nauwkeurig in het volle licht gesteld te worden.”

Biologische publikaties

1908: Charles le Téméraire était-il prognathe? Revue trimestre Belge de Stomatologie.

1910: Trois portraits de la maison de Bourgogne par Memlinck. Ann. de la Soc. d'émulation pour l'étude de l'histoire et des antiquités de Flandre.

1910: L'Origine du type familial de la maison de Habsbourg.

1929: L'Hérédité et l'orthodontie. Ann Belg. de Stomatologie.

- 1930: Les variations maxillo-faciales et l'hérédité. Rev. Belge de Stomatologie.
 1930: La prognathie inférieure dans la maison de Habsbourg et l'hérédité. Rev. Belge de Stomatologie.
 1938: L. Lindsay (herzien en aangevuld door O. Rubbrecht) – Dr. Rubbrecht's studies on Sagittal Maxillo-Facial Variations and Heredity. The Dental Record.
 1938: A study of the heredity of anomalies of the jaws. Americ. Journal of Orthodontic and Oral Surgery. St. Louis.

Herdersweg 8,
 Laren (N.-H.)

VERENIGINGSVERSLAGEN EN MEDEDELINGEN

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MEDISCHE HYPNOSE

Samenstelling Bestuur

Het Bestuur van de *Nederlandse Vereniging voor Medische Hypnose* is voor de komende bestuursperiode als volgt samengesteld:

- H. H. Kloos, zenuwarts, voorzitter;
 W. P. J. Viëtor, zenuwarts, secretaris;
 D. J. Coster, tandarts, penningmeester.

Het secretariaat is gevestigd Bilthovenseweg 4, De Bilt, telefoon 030 – 76 08 94.

INTERNATIONAAL

IVth INTERNATIONAL CONFERENCE ON ORAL SURGERY



Ruim 100 voorlopige inschrijvingen werden reeds ontvangen voor de „IVth International Conference on Oral Surgery”, dat van 17 tot 21 mei 1971 in het R.A.I.-Congrescentrum te Amsterdam zal worden gehouden.

Het wetenschappelijke programma omvat symposia over „The maxillary sinus” en over „Central non-odontogenic lesions of the jaws”.

Daarnaast zullen meer dan 100 voordrachten worden gehouden door sprekers afkomstig uit landen verspreid over de gehele wereld. Deze korte voordrachten worden naar onderwerp ondergebracht in een aantal zittingen. Deze onderwerpen zijn o.a.: Traumatic injuries; Pre-prosthetic surgery; Surgical orthodontics; Tumors and tumor-like lesions; Bone and tooth transplantations; Dento-alveolar surgery; Local and general anesthesia; Cysts; Diseases of the oral mucosa; Temperomandibular joint and masticatory muscles en Salivary glands.

Op dinsdag 18 mei zullen in een aparte bijeenkomst mondchirurgen-in-opleiding („trainees”), die deelnemen aan research-projecten, gelegenheid hebben hun bijdragen te leveren. Ook van Nederlandse zijde bestaat hiervoor belangstelling.

BINNENLAND

BENOEMING PROF. DR. W. A. M. VAN DER KWAST

Hellenic Society of Oral Surgeons

Tijdens de herdenking van het 10-jarig bestaan van de *Hellenic Society of Oral Surgeons*, op 23 mei 1970, is Prof. Dr. W. A. M. van der Kwast tot *erelid* van deze vereniging benoemd.

Prof. Van der Kwast hield bij deze gelegenheid in Athene een tweetal voordrachten getiteld: „Oral surgery in Holland” en „Mixed tumours”.

VERSLAG Ie TWEED EDGEWISE-CURSUS TE UTRECHT

Van 3 tot en met 15 mei 1970 vond te Utrecht de eerste Nederlandse cursus in de *Tweed* edgewise-techniek plaats. Deze cursus, die onder leiding stond van Prof. H. J. L. Smeets en collega K. A. Hoeksema, werd gegeven door Dr. B. L. Herzberg en Dr. R. Herzberg (Chicago, Ill.).

Het Tandheelkundig Instituut bood in de nieuwe prekliniek in „De Uithof” een voortreffelijke accommodatie aan de 14 deelnemers, waaronder 9 Nederlanders.

Onderwezen werden de diagnostiek en behandelingsmethode volgens Charles Tweed.

Elke cursist behandelde (uiteraard op een typodont) een geval van een klasse II-afwijking (zonder extractie) en een geval van een bimaxillaire protrusie (mèt extractie). Een en ander werd voorafgegaan door uitgebreide soldeer- en buigoefeningen.

Behalve over alle fasen van de bovenvermelde behandelingen, werden er colleges gegeven over diagnostiek, classificatie van groeitypen en cefalometrie (met praktische oefeningen).

Iedere cursist ontving een opgestelde en gebandeerde typodont, benevens een volledig stel instrumenten en materialen, in bruikleen. Dat er door de deelnemers aan deze leerzame cursus hard en enthousiast is gewerkt, moge o.a. blijken uit het feit dat iedere cursist 60 à 80 bogen heeft gebogen en dat er menigmaal tot 's avonds laat werd gewerkt.

Gedurende twee dagen werd een expositie gehouden door de firma Unitek (in Nederland vertegenwoordigd door Lomborg, Bussum).

Een tweetal ontvangsten – beide ten huize van Prof. Smeets – vormden gedurende de cursus de enige onderbreking in het werkprogramma. Tijdens de tweede bijeenkomst, aan het einde van de cursus, richtte ondergetekende namens alle deelnemers een dankwoord tot de organisatoren en beide docenten. Dr. B. L. Herzberg verraste de aanwezigen bij die gelegenheid met het uitreiken van een „certificaat” gedateerd 15 mei 1970.

Na een terugblik op deze dagen, mag met stelligheid worden gezegd dat Prof. Smeets alle lof verdient voor zijn initiatief. Hij is erin geslaagd een groep collegae enthousiast te maken voor een behandelingsmethode die zeker niet de gemakkelijkste is. Deze cursus heeft veel bijgedragen tot het verkrijgen van een